

[Gregersen.]

Ønske, jeg har fremsat, dog har faaet en saadan Form, at disse Angreb paa Retten til privat Undervisning er afvist.

De vigtigste Ændringer, som de Borgbjergske Lovforslags Gennemførelse vilde have medført for vort Skolevæsen, var den stærke Forøgelse af det tvungne Timetal i Landsbyskolen og Indførelsen af det obligatoriske 8de Skoleaar, og da den nye Undervisningsminister i første Omgang vedgik Arv og Gæld, gælder dette ogsaa Forslaget af i Fjor. Men ingen har vel mere aabent udtrykt sin Tilslutning til at paatvinge Befolkningen et 8de Skoleaar end Undervisningsministerens Partifælle, det ærede Medlem Hr. Hassing Jørgensen, der under Behandlingen i Fjor tog Ordet for at fremsætte en Udtalelse, hvoraf jeg gerne vil have Tilladelse til at citere et kort Stykke. Det ærede Medlem udtalte:

„Jeg glæder mig ogsaa — i stærk Modsætning til det ærede Medlem Hr. Gregersen — over de fortsatte Bestræbelser for at gennemføre en 8de Skoleklasse. (Gregersen: Ved Tvang?): Ogsaa ved Tvang. Jeg for mit Vedkommende vilde ikke betænke mig det allermindste paa straks at gennemføre dette Skoleaar ved Tvang for hele Landets Vedkommende. Jeg ser ikke noget galt i at tvinge Folk til noget, de har godt af.“

Denne Opfattelse er i den Grad fremherskende hos det ærede Medlem, at han ved sit Gløsevalg sætter 3 tykke Streger under den og føjer til, at han ikke vil betænke sig det allermindste. Jeg synes nu, at det kunde være en Overvejelse værd; jeg synes, der kunde være Grund til at betænke sig baade 2 og 3 Gange, inden Lovgivningsmagten skred til saa drastiske Ændringer, og det kan derfor kun glæde mig, at man inden for de Partier, det ærede Medlem i øvrigt deler Anskuelse med, netop paa dette Punkt har taget Forslaget op til fornyet Overvejelse. Jeg er endogsaa tilbøjelig til at takke det ærede Medlem, fordi han udtalte sig saa aabent og frimodigt, som han gjorde, idet jeg tror, at netop denne Udtalelse har været medvirkende til den foretagne Kursændring.

Den Opfattelse, at der intet urigtigt er i at „tvinge Folk til noget, de har godt af“, faldt nemlig ogsaa hans egne for Bryistet. Et af Regeringsorganerne her i Byen, Hr. Frejllif Olsens Blad, skrev omgaaende i en Leder, at det forfærdede Bladet at høre den Opfattelse fremsat fra frisindet Side, og udtalte Haabet om, at der inden for det Parti, Folketingsmanden tilhørte, vilde blive

taget stærkest mulig Afstand fra den. Og det kunde jo ikke godt gøres stærkere, end sket er: at det 8de Skoleaar nu ganske er strøget.

Det takker jeg oprigtigt Undervisningsministeren for, idet jeg fuldt ud kan slutte mig til den Hyldest, som Undervisningsministeren var Genstand for forleden Dag i Pædagogisk Selskab, hvorfra „Folkeskolen“ refererer, at man fra alle Sider ydede Ministeren Anerkendelse for det foreliggende Lovforslag og for hans Indsats for Forslaget i dets nuværende Skikkelse.

Ingen vil nægte, at Hovedindsatsen i Forslaget i dets nuværende Skikkelse er den, at al Undervisning ud over det fyldte 14de Aar nu er frivillig. Men jeg synes, at det samme Hensyn er ikke taget til den Anke, der med samme Styrke kan rejses og er blevet rejst mod den tvungne stærke Forøgelse af Timetallet i Landsbyskolen. Vi har selvfølgelig ikke noget imod et øget Timetal i Landsbyskolen. Det er sket i stort Omfang, ikke mindst netop ved de vestjyske Skoler. Vi har intet imod, at Befolkningen, hvor den selv ønsker det, indfører flere Timer og fyldigere Undervisning; men det, vi har noget imod, er, at man paa ny hugger en Bid af Befolkningens Ret til Selvstyre, til selv at skønne over, hvad den finder godt eller nyttigt. Hvis ikke Regeringspartierne er hildet i den Forestilling — og det vil de dog neppe ofentlig vedkende sig —, at Landbefolkningen er for blottet for Begreb om, hvad der tjener dens egne Børn bedst, vil de ikke kunne møde med et Lovforslag, der paa dette Omraade er formet som det foreliggende.

Forholdet er, som jeg tidligere har paa-peget, det, at der er intet som helst i den nuværende Skolelovgivning, som forhindrer en Kommune i at indføre det Antal Skoletimer, som den ønsker, helt op til samme Timetal, som nu almindeligvis er gældende i Købstæderne. Tilbudet er givet i Loven; men det, man gør, hvis man gennemfører Lovforslaget, som det er nu, er, at man ombytter Frihed med Tvang, man sætter et *skal* i Stedet for et *kan*. Man bliver hængende i det ærede Medlem Hr. Hassing Jørgensens Tankegang, der er denne, at han ikke betænker sig paa at tvinge; man tyer til det ærede Medlems Ordbog, der paa dette Omraade kun kender to Gloser, nemlig Udsagnsordet „tvinge“ og Navneordet „Tvang“.

Den højtærede Undervisningsminister gjorde paa Danmarks Lærerforenings Repræsentantskabsmøde i August en Betragt-